

איך מערבים את שמחת תורה - בשמחת שמיני עצרת?

הקב"ה, ויפקק את הרקיע, ויביא מטר לעולם! והיות שהמטר בא לעולם בזכות התורה ולומדיה - זהו זה הזמן המתאים ביותר לעלוז לשמוח ב'סעודה קטנה' עם הבורא שנתן לנו את תורתנו!
ואם בזמן המקדש אמרה תורה נסכו מים בחג, כדי שיתברכו לכם גשמי שנה, בימינו רק התורה היא שמשפיעה טל ומטר לכל העולם!
ואדרבא השמחה הזו נותנת לנו חביבות לפני המקום - שישפיע לנו שפע ממרומים, ואם כן זה אותה השמחה עצמה, ולא מערבים כאן שמחה אחרת.

משל למלך בשר ודם שאמר לעבדיו עשו לי סעודה גדולה ליום אחרון אמר לאוהבו עשה לי סעודה קטנה כדי שאהנה ממך. [נה:]

יש להבין איך אנו מערבים עם החג של שמיני עצרת - עוד שמחה לגומרה של תורה, הרי אין מערבין שמחה בשמחה?
מתוך **הגאון רבי משה נתן יונגרייז זצוק"ל** שיש קשר הדוק בין התורה לחג שבו נידונים על המים [ר"ה טז:] ומצותיה ניתנו לנו כדי לזכות בדן.

כמפורש בתנא דבי אליהו רבה 'וכיון שלומד את התורה הרי זה מביא טובה לעולם, ויכול הוא לבקש רחמים, ולהתפלל לפני

הזכות של 'אהבת הבריות' - אפילו גויים - מועילה לזכות בדין?

'אהבת הבריות' ונזכה בדין.
[והעירו שבשיעורי רבינו הגר"י ב"ב [ח.] הביא לגבי הדין שאין מקבלין צדקה מן העכו"ם משום 'ביבוס קצירה תישברנה', את קושיית הגהות אשר"י איך עכו"ם נודרים ונודבין כישראל?
והאריך לבאר מדוע לא נחשב שהקרבות באים לכפרה, והוסיף רבינו שהקרבות בחג שבאים על אומות העולם - זה לא לכפר עליהם, אלא על ישראל שלא יסבלו מהן.
ולכאורה צ"ע מלשון הגמרא כאן?
ויישבו ב'ממגד גרש ירחים' - על פי המבואר בזה"ק שע"י המצוות שעושים ישראל בחג מתמעטים חובותיהם, וע"י כך מתמעט כח שבעים אומות מלשלוט בעולם, והם נכנעים תחת ישראל - וזו הסיבה לכפרתם וקיומם].
ובאמת החיוב לשמח בניו ובני ביתו ברגל - הוא חלק בלתי נפרד ממצות הרגל, ובספר החינוך [תפ"ח] כתב שמי שאינו משמח אחרים ביום טוב לא קיים את המצוה בשלמות.
אמנם כל השנה יש מצוה גדולה לשמח אחרים - מצד מצות חסד, אבל ביום טוב נוספה מצוה עשה מיוחדת - לשמח אחרים, מתוך אהבת הבריות ואהבת חסד, וזו זכות גדולה יותר!.

א"ר יוחנן אוי להם לעובדי כוכבים שאבדו ואין יודעין מה שאבדו בזמן שבהמ"ק קיים מזבח מכפר עליהן ועכשיו מי מכפר עליהן. [נה:]

מפני מה אנו מביאים קרבנות עבור אומות העולם - וכי לא עדיף שהם יענשו?

מביא **מרן הגר"ג אדלשטיין שליט"א** דברים שנשא בהושענא רבה **המשגיח הגאון רבי יחזקאל לוינשטיין זצוק"ל** ואמר שכדי לזכות בדין צריך להגביר בליבנו את 'אהבת הבריות'!
אהבת הבריות - שייכת גם בגויים, והראיה היא שאנו מביאים עבורם קרבנות לכפר עליהם שלא יכלו ויאבדו מן העולם - ואנו חייבים לדאוג לקיום שלהם - אפילו שהם עושים לנו צרות.
אמנם בישראל החיוב הוא יותר גדול - מצד 'ואהבת לרעך כמוך', והמסילת ישרים [פ"א] כתב שהכוונה היא 'כמוך' ממש!
וזה הפירוש של המשנה באבות [ג, יד] 'חביב אדם שנברא בצלם וכו' חביבין ישראל שנקראו בנים למקום' - שכל אדם יש לו חביבות, מפני שנברא בצלם אלוהים, אלא שישראל יש להם יותר חביבות שנקראו "בנים" למקום.

והתפקיד שלנו הוא להרגיש את החביבות הזאת - וכך תהיה לנו

האחריות החינוכית מחייבת ליצור 'אזירה אוהדת' לדברים טובים

ומוסיף שאין ספק שאביה של בילגה לא התבטא בביטויים חמורים כל-כך, אולם היא גם לא שמעה ממנו מספיק דברי יקר וחשיבות על עבודת בית המקדש!
אילו היה בבית אהדה מופגנת עם חיבה ושבח כלפי עבודת המקדש - היא לא היתה מגיעה לזלזול נוראי שכזה!
התוצאה העגומה גרמה לקנס כבד, עם בזיון גדול, במשך שנים רבות, לכל המשפחה כולה!

ניתן לחדד את הענין עם מעשה שסיפר **הגאון רבי משה פיינשטיין זצוק"ל** על שני ראשי בית אב בארה"ב שהתמודדו במסירות נפש עם הנסיון הקשה של עבודה בשבת - אחד זכה לראות את בניו הולכים בדרכו הישרה - והשני ל"ע לא זכה.
התברר שאחד מהם היה מגיע בכל ערב שבת לביתו עצוב ומדוכא על ההקרבה הגדולה - והחוסר יציבות כלכלית, והשבת היתה מלווה ביגון ואנחה.

ואילו השני הפגין אושר ושמחה על הזכות לעמוד בנסיון - עם תקווה וביטחון, ושבת בשלווה ובמנוחה.
התוצאה היתה שרק אלו שחוו את השמחה וההנאה בקיום רצון ה' - הם אלו שהמשיכו את המסורת לתפארה!

ת"ר מעשה במרים בת בילגה שהמירה דתה והלכה ונשאת לסרדיוט אחד ממלכי יוונים, כשנכנסו יוונים להיכל היתה מבעטת בסנדלה על גבי המזבח ואמרה לוקוס לוקוס עד מתי אתה מכלה ממון של ישראל וכו' [נו:]

יש להבין מדוע נענשה כל משפחתה של בילגה - בשלמא מאדם רשע צריך להתרחק, ומי שלא מקיים את 'הרחק משכן רע' מובן שיש עליו טענה.

אבל קרובי משפחה - מה רוצים מהם - וכי אדם יכול לבטל את קשרי המשפחה והיחוס שלו?

אומר **הגאון רבי אברהם ארלנגר שליט"א** שהתביעה על שכיניו של הרשע היא - מדוע לא השפיעו עליו לטובה?

וכידוע כדי להשפיע על השני נדרשת 'דוגמא אישית' שמקרינה על הסביבה, חוסר ההשפעה מראה על חיסרון מסויים בשכנים עצמם.

ואם כן בקרובי משפחה התביעה גדולה יותר - שהיתה אמורה להיות 'אזירה חיובית' שסוחפת לדברים טובים, וככל שקרוב יותר יש עליו תביעה גדולה יותר!

בנושא האחריות החינוכית שמוטלת על המשפחה - ראוי להביא את דבריו של **הסבא מקלם זצוק"ל** שאמר: בא וראה את העונש והנזק הרוחני והגשמי, שנגרם מחינוך לקוי של ילדה אחת!